
Phaedo: 69e6-75c5

εἰπόντος δὴ τοῦ Σωκράτους ταῦτα, ὑπολαβὼν ὁ Κέβης **69e6**

ἔφη· ὦ Σώκρατες, τὰ μὲν ἄλλα ἔμοιγε δοκεῖ καλῶς λέγεσθαι,

τὰ δὲ περὶ τῆς ψυχῆς πολλὴν ἀπιστίαν παρέχει τοῖς ἀνθρώποις **70a**

μή, ἐπειδὴν ἀπαλλαγῆ τοῦ σώματος, οὐδαμοῦ ἔτι ἦ, ἀλλ' ἐκείνη

τῇ ἡμέρᾳ διαφθείρηται τε καὶ ἀπολλύηται ἢ ἂν ὁ ἄνθρωπος ἀποθνήσκη,

εὐθὺς ἀπαλλαττομένη τοῦ σώματος, καὶ ἐκβαίνουσα

ὥσπερ πνεῦμα ἢ καπνὸς διασκεδασθεῖσα οἴχηται διαπτομένη **5**

καὶ οὐδὲν ἔτι οὐδαμοῦ ἦ. ἐπεὶ, εἴπερ εἴη που αὐτὴ καθ'

αὐτὴν συνηθροισμένη καὶ ἀπηλλαγμένη τούτων τῶν κακῶν

ᾧ σὺ νυνδὴ διήλθες, πολλὴ ἂν εἴη ἐλπίς καὶ καλή, ᾧ

Σώκρατες, ὡς ἀληθῆ ἔστιν ἃ σὺ λέγεις· ἀλλὰ τοῦτο δὴ **70b**

ἴσως οὐκ ὀλίγης παραμυθίας δεῖται καὶ πίστεως, ὡς ἔστι τε

ψυχὴ ἀποθανόντος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τινα δύναμιν ἔχει καὶ

φρόνησιν.

ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις, ὁ Σωκράτης, ὃ Κέβης· ἀλλὰ τί δὴ **5**

ποιῶμεν; ἢ περὶ αὐτῶν τούτων βούλει διαμυθολογῶμεν, εἴτε

εἰκὸς οὕτως ἔχειν εἴτε μή;

ἐγὼ γοῦν, ἔφη ὁ Κέβης, ἠδέως ἂν ἀκούσαιμι ἥντινα

δόξαν ἔχεις περὶ αὐτῶν.

οὔκουν γ' ἂν οἶμαι, ἦ δ' ὅς ὁ Σωκράτης, εἰπεῖν τινα νῦν **10**

ἀκούσαντα, οὐδ' εἰ κωμωδοποιὸς εἶη, ὡς ἀδολεσχῶ καὶ οὐ **70c**

περὶ προσηκόντων τοὺς λόγους ποιοῦμαι. εἰ οὖν δοκεῖ, χρή

διασκοπεῖσθαι.

σκεψώμεθα δὲ αὐτὸ τῆδέ πη, εἴτ' ἄρα ἐν Ἄιδου εἰσὶν αἱ

ψυχαὶ τελευτησάντων τῶν ἀνθρώπων εἴτε καὶ οὔ. παλαιὸς

5

μὲν οὖν ἔστι τις λόγος οὗ μεμνήμεθα, ὡς εἰσὶν ἐνθένδε

ἀφικόμεναι ἐκεῖ, καὶ πάλιν γε δεῦρο ἀφικνοῦνται καὶ γίνονται

ἐκ τῶν τεθνεώτων· καὶ εἰ τοῦθ' οὕτως ἔχει, πάλιν

γίγνεσθαι ἐκ τῶν ἀποθανόντων τοὺς ζῶντας, ἄλλο τι ἢ εἶεν

ἂν αἱ ψυχαὶ ἡμῶν ἐκεῖ; οὐ γὰρ ἂν που πάλιν ἐγίγνοντο μὴ

70d

οὔσαι, καὶ τοῦτο ἰκανὸν τεκμήριον τοῦ ταῦτ' εἶναι, εἰ τῶ

ὄντι φανερὸν γίγνοιτο ὅτι οὐδαμῶθεν ἄλλοθεν γίνονται οἱ

ζῶντες ἢ ἐκ τῶν τεθνεώτων· εἰ δὲ μὴ ἔστι τοῦτο, ἄλλου ἂν

του δέοι λόγου.

5

πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Κέβης.

μὴ τοίνυν κατ' ἀνθρώπων, ἧ δ' ὅς, σκόπει μόνον τοῦτο,

εἰ βούλει ῥᾶον μαθεῖν, ἀλλὰ καὶ κατὰ ζώων πάντων καὶ

φυτῶν, καὶ συλλήβδην ὅσαπερ ἔχει γένεσιν περὶ πάντων

ἴδωμεν ἄρ' οὕτωςί γίγνεται πάντα, οὐκ ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῶν

70e

ἐναντίων τὰ ἐναντία, ὅσοις τυγχάνει ὄν τοιοῦτόν τι, οἷον τὸ

καλὸν τῷ αἰσχρῷ ἐναντίον που καὶ δίκαιον ἀδίκῳ, καὶ ἄλλα

δὴ μυρία οὕτως ἔχει. τοῦτο οὖν σκεψώμεθα, ἄρα ἀναγκαῖον

ὅσοις ἔστι τι ἐναντίον, μηδαμῶθεν ἄλλοθεν αὐτὸ γίνεσθαι

5

ἢ ἐκ τοῦ αὐτῷ ἐναντίου. οἷον ὅταν μεῖζόν τι γίγνηται,

ἀνάγκη που ἐξ ἐλάττονος ὄντος πρότερον ἔπειτα μεῖζον

γίνεσθαι;

ναί.

οὐκοῦν κἄν ἔλαττον γίγνηται, ἐκ μείζονος ὄντος πρότερον **10**

ὔστερον ἔλαττον γενήσεται; **71a**

ἔστιν οὕτω, ἔφη.

καὶ μὴν ἐξ ἰσχυροτέρου γε τὸ ἀσθενέστερον καὶ ἐκ βραδυτέρου

τὸ θᾶπτον;

πάνυ γε. **5**

τί δέ; ἂν τι χεῖρον γίγνηται, οὐκ ἐξ ἀμείνονος, καὶ ἂν

δικαιότερον, ἐξ ἀδικωτέρου;

πῶς γὰρ οὔ;

ἰκανῶς οὖν, ἔφη, ἔχομεν τοῦτο, ὅτι πάντα οὕτω γίγνεται,

ἐξ ἐναντίων τὰ ἐναντία πράγματα; **10**

πάνυ γε.

τί δ' αὖ; ἔστι τι καὶ τοιόνδε ἐν αὐτοῖς, οἷον μεταξὺ

ἀμφοτέρων πάντων τῶν ἐναντίων δυοῖν ὄντων δύο γενέσεις,

ἀπὸ μὲν τοῦ ἑτέρου ἐπὶ τὸ ἕτερον, ἀπὸ δ' αὖ τοῦ ἑτέρου

71b

πάλιν ἐπὶ τὸ ἕτερον· μείζονος μὲν πράγματος καὶ ἐλάττονος

μεταξὺ αὐξήσις καὶ φθίσις, καὶ καλοῦμεν οὕτω τὸ μὲν αὐξάνεσθαι,

τὸ δὲ φθίνειν;

ναί, ἔφη.

5

οὐκοῦν καὶ διακρίνεσθαι καὶ συγκρίνεσθαι, καὶ ψύχεσθαι

καὶ θερμαίνεσθαι, καὶ πάντα οὕτω, κἂν εἰ μὴ χρώμεθα τοῖς

ὀνόμασιν ἐνιαχοῦ, ἀλλ' ἔργῳ γοῦν πανταχοῦ οὕτως ἔχειν

ἀναγκαῖον, γίγνεσθαί τε αὐτὰ ἐξ ἀλλήλων γένεσίν τε εἶναι

ἐκατέρου εἰς ἄλληλα;

10

πάνυ μὲν οὖν, ἦ δ' ὅς.

τί οὖν; ἔφη, τῷ ζῆν ἐστὶ τι ἐναντίον, ὥσπερ τῷ

71c

ἐγρηγορέναι τὸ καθεύδειν;

πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.

τί;

τὸ τεθνάναι, ἔφη.

5

οὐκοῦν ἐξ ἀλλήλων τε γίγνεται ταῦτα, εἴπερ ἐναντία

ἐστίν, καὶ αἱ γενέσεις εἰσὶν αὐτοῖν μεταξὺ δύο δυοῖν ὄντων;

πῶς γὰρ οὐ;

τὴν μὲν τοίνυν ἑτέραν συζυγίαν ὧν νυνδὴ ἔλεγον ἐγώ

σοι, ἔφη, ἐρῶ, ὁ Σωκράτης, καὶ αὐτὴν καὶ τὰς γενέσεις· σὺ

10

δέ μοι τὴν ἑτέραν. λέγω δὲ τὸ μὲν καθεύδειν, τὸ δὲ ἐγρηγορέναι,

καὶ ἐκ τοῦ καθεύδειν τὸ ἐγρηγορέναι γίνεσθαι καὶ

ἐκ τοῦ ἐγρηγορέναι τὸ καθεύδειν, καὶ τὰς γενέσεις αὐτοῖν

71d

τὴν μὲν καταδαρθάνειν εἶναι, τὴν δ' ἀνεγείρεσθαι. ἰκανῶς

σοι, ἔφη, ἢ οὐ;

πάνυ μὲν οὖν.

λέγε δὴ μοι καὶ σύ, ἔφη, οὕτω περὶ ζωῆς καὶ θανάτου.

5

οὐκ ἐναντίον μὲν φῆς τῷ ζῆν τὸ τεθνάναι εἶναι;

ἔγωγε.

γίνεσθαι δὲ ἐξ ἀλλήλων;

ναί.

ἐξ οὖν τοῦ ζῶντος τί τὸ γινόμενον;

10

τὸ τεθνηκός, ἔφη.

τί δέ, ἦ δ' ὅς, ἐκ τοῦ τεθνεῶτος;

ἀναγκαῖον, ἔφη, ὁμολογεῖν ὅτι τὸ ζῶν.

ἐκ τῶν τεθνεώτων ἄρα, ὧ Κέβης, τὰ ζῶντά τε καὶ οἱ

ζῶντες γίνονται;

15

φαίνεται, ἔφη.

71e

εἰσὶν ἄρα, ἔφη, αἱ ψυχαὶ ἡμῶν ἐν Ἄιδου.

ἔοικεν.

οὐκοῦν καὶ τοῖν γενεσέοιν τοῖν περὶ ταῦτα ἢ γ' ἑτέρα

σαφῆς οὐσα τυγχάνει; τὸ γὰρ ἀποθνήσκειν σαφὲς δήπου,

5

ἦ οὐ;

πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.

πῶς οὖν, ἢ δ' ὅς, ποιήσομεν; οὐκ ἀνταποδώσομεν τὴν

ἐναντίαν γένεσιν, ἀλλὰ ταύτη χωλὴ ἔσται ἢ φύσις; ἢ ἀνάγκη

ἀποδοῦναι τῷ ἀποθνήσκειν ἐναντίαν τινὰ γένεσιν;

10

πάντως που, ἔφη.

τίνα ταύτην;

τὸ ἀναβιώσκεσθαι.

οὐκοῦν, ἢ δ' ὅς, εἶπερ ἔστι τὸ ἀναβιώσκεσθαι, ἐκ τῶν

τεθνεώτων ἂν εἶη γένεσις εἰς τοὺς ζῶντας αὕτη, τὸ

72a

ἀναβιώσκεσθαι;

πάνυ γε.

ὁμολογεῖται ἄρα ἡμῖν καὶ ταύτη τοὺς ζῶντας ἐκ τῶν

τεθνεώτων γεγονέναι οὐδὲν ἥττον ἢ τοὺς τεθνεώτας ἐκ τῶν **5**

ζώντων, τούτου δὲ ὄντος ἰκανόν που ἐδόκει τεκμήριον εἶναι

ὅτι ἀναγκαῖον τὰς τῶν τεθνεώτων ψυχὰς εἶναί που, ὅθεν δὴ

πάλιν γίνεσθαι.

δοκεῖ μοι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἐκ τῶν ὁμολογημένων

ἀναγκαῖον οὕτως ἔχειν.

10

ἰδὲ τοίνυν οὕτως, ἔφη, ὦ Κέβης, ὅτι οὐδ' ἀδίκως

ὁμολογήκαμεν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. εἰ γὰρ μὴ ἀεὶ ἀνταποδοιοῖη τὰ

ἕτερα τοῖς ἑτέροις γιγνόμενα, ὥσπερ εἰ κύκλω περιούοντα, ἀλλ'

72b

εὐθεῖά τις εἶη ἢ γένεσις ἐκ τοῦ ἑτέρου μόνον εἰς τὸ καταντικρὸν

καὶ μὴ ἀνακάμπτει πάλιν ἐπὶ τὸ ἕτερον μηδὲ καμπὴν

ποιοῖτο, οἷσθ' ὅτι πάντα τελευτῶντα τὸ αὐτὸ σχῆμα ἂν σχοίη

καὶ τὸ αὐτὸ πάθος ἂν πάθοι καὶ παύσαιτο γιγνόμενα;

5

πῶς λέγεις; ἔφη.

οὐδὲν χαλεπόν, ἦ δ' ὅς, ἐννοῆσαι ὃ λέγω· ἀλλ' οἷον εἰ

τὸ καταδαρθάνειν μὲν εἶη, τὸ δ' ἀνεγείρεσθαι μὴ ἀνταποδιδοίη

γιγνόμενον ἐκ τοῦ καθεύδοντος, οἷσθ' ὅτι τελευτῶντα πάντ'

<ἄν> λῆρον τὸν Ἐνδυμίωνα ἀποδείξειεν καὶ οὐδαμοῦ ἄν

72c

φαίνοιτο διὰ τὸ καὶ τᾶλλα πάντα ταῦτὸν ἐκείνῳ πεπονθέναι,

καθεύδειν. κἂν εἰ συγκρίνοιτο μὲν πάντα, διακρίνοιτο δὲ

μὴ, ταχὺ ἂν τὸ τοῦ Ἀναξαγόρου γεγονὸς εἶη, ὁμοῦ πάντα

χρήματα'. ὡσαύτως δέ, ὃ φίλε Κέβης, καὶ εἰ ἀποθνήσκοι

5

μὲν πάντα ὅσα τοῦ ζῆν μεταλάβοι, ἐπειδὴ δὲ ἀποθάνοι,

μένοι ἐν τούτῳ τῷ σχήματι τὰ τεθνεῶτα καὶ μὴ πάλιν

ἀναβιώσκοιτο, ἄρ' οὐ πολλὴ ἀνάγκη τελευτῶντα πάντα

τεθνάναι καὶ μηδὲν ζῆν; εἰ γὰρ ἐκ μὲν τῶν ἄλλων τὰ **72d**

ζῶντα γίγνοιτο, τὰ δὲ ζῶντα θνήσκοι, τίς μηχανὴ μὴ οὐχὶ

πάντα καταναλωθῆναι εἰς τὸ τεθνάναι;

οὐδὲ μία μοι δοκεῖ, ἔφη ὁ Κέβης, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ μοι

δοκεῖς παντάπασιν ἀληθῆ λέγειν.

5

ἔστιν γάρ, ἔφη, ὦ Κέβης, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, παντὸς μᾶλλον

οὕτω, καὶ ἡμεῖς αὐτὰ ταῦτα οὐκ ἐξαπατῶμενοι ὁμολογοῦμεν,

ἀλλ' ἔστι τῶ ὄντι καὶ τὸ ἀναβιώσκεσθαι καὶ ἐκ τῶν τεθνεώτων

τοὺς ζῶντας γίγνεσθαι καὶ τὰς τῶν τεθνεώτων ψυχὰς

εἶναι καὶ ταῖς μὲν γε ἀγαθαῖς ἄμεινον εἶναι, ταῖς δὲ κακαῖς **72e**

κάκιον.

καὶ μὴν, ἔφη ὁ Κέβης ὑπολαβόν, καὶ κατ' ἐκεῖνόν γε

τὸν λόγον, ὃ Σώκρατες, εἰ ἀληθής ἐστιν, ὄν σὺ εἴωθας

θαμὰ λέγειν, ὅτι ἡμῖν ἡ μάθησις οὐκ ἄλλο τι ἢ ἀνάμνησις **5**

τυγχάνει οὕσα, καὶ κατὰ τοῦτον ἀνάγκη που ἡμᾶς ἐν προτέρῳ

τινὶ χρόνῳ μεμαθηκέναι ἃ νῦν ἀναμνησκόμεθα. τοῦτο δὲ

ἀδύνατον, εἰ μὴ ἦν που ἡμῖν ἡ ψυχὴ πρὶν ἐν τῷδε τῷ **73a**

ἀνθρωπίνῳ εἶδει γενέσθαι· ὥστε καὶ ταύτῃ ἀθάνατον ἡ ψυχὴ τι

ἔοικεν εἶναι.

ἀλλὰ, ὃ Κέβης, ἔφη ὁ Σιμμίας ὑπολαβὼν, ποῖα τούτων

αἰ ἀποδείξεις; ὑπόμνησόν με· οὐ γὰρ σφόδρα ἐν τῷ παρόντι **5**

μέμνημαι.

ἐνὶ μὲν λόγῳ, ἔφη ὁ Κέβης, καλλίστῳ, ὅτι ἐρωτώμενοι

οἱ ἄνθρωποι, ἐάν τις καλῶς ἐρωτᾷ, αὐτοὶ λέγουσιν πάντα ἢ

ἔχει – καίτοι εἰ μὴ ἐτύγγανεν αὐτοῖς ἐπιστήμη ἐνοῦσα καὶ

ὀρθὸς λόγος, οὐκ ἂν οἴοι τ' ἦσαν τοῦτο ποιῆσαι – ἔπειτα

10

ἐάν τις ἐπὶ τὰ διαγράμματα ἄγη ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων,

73b

ἐνταῦθα σαφέστατα κατηγορεῖ ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει.

εἰ δὲ μὴ ταύτη γε, ἔφη, πείθη, ὦ Σιμμία, ὁ Σωκράτης,

σκέψαι ἂν τῆδέ πῃ σοι σκοπομένῳ συνδόξη. ἀπιστεῖς γὰρ

δὴ πῶς ἡ καλουμένη μάθησις ἀνάμνησις ἐστίν;

5

ἀπιστῶ μὲν σοι ἔγωγε, ἢ δ' ὅς ὁ Σιμμίας, οὐ, αὐτὸ δὲ

τοῦτο, ἔφη, δέομαι παθεῖν περὶ οὗ ὁ λόγος, ἀναμνησθῆναι.

καὶ σχεδὸν γε ἐξ ὧν Κέβης ἐπεχείρησε λέγειν ἤδη μέμνημαι

καὶ πείθομαι· οὐδὲν μεντὰν ἦττον ἀκούοιμι νῦν πῇ σὺ

ἐπεχείρησας λέγειν.

10

τῆδ' ἔγωγε, ἧ δ' ὅς. ὁμολογοῦμεν γὰρ δῆπου, εἴ τίς τι **73c**

ἀναμνησθήσεται, δεῖν αὐτὸν τοῦτο πρότερόν ποτε ἐπίστασθαι.

πάνυ γ', ἔφη.

ἄρ' οὖν καὶ τόδε ὁμολογοῦμεν, ὅταν ἐπιστήμη παραγίγνηται

τρόπῳ τοιοῦτῳ, ἀνάμνησιν εἶναι; λέγω δὲ τίνα **5**

τρόπον; τόνδε. ἐάν τίς τι ἕτερον ἢ ἰδὼν ἢ ἀκούσας ἢ τίνα

ἄλλην αἴσθησιν λαβὼν μὴ μόνον ἐκεῖνο γνῶ, ἀλλὰ καὶ

ἕτερον ἐννοήσῃ οὗ μὴ ἢ αὐτὴ ἐπιστήμη ἀλλ' ἄλλη, ἄρα

οὐχὶ τοῦτο δικαίως λέγομεν ὅτι ἀνεμνήσθη, οὗ τὴν ἔννοιαν

ἔλαβεν; **73d**

πῶς λέγεις;

οἶον τὰ τοιάδε· ἄλλη που ἐπιστήμη ἀνθρώπου καὶ λύρας.

πῶς γὰρ οὐ;

οὐκοῦν οἶσθα ὅτι οἱ ἐρασταί, ὅταν ἴδωσιν λύραν ἢ ἱμάτιον **5**

ἢ ἄλλο τι οἷς τὰ παιδικὰ αὐτῶν εἶωθε χρῆσθαι, πάσχουσι

τοῦτο· ἐγνωσάν τε τὴν λύραν καὶ ἐν τῇ διανοίᾳ ἔλαβον τὸ

εἶδος τοῦ παιδὸς οὗ ἦν ἡ λύρα; τοῦτο δέ ἐστιν ἀνάμνησις·

ὥσπερ γε καὶ Σιμμίαν τις ἰδὼν πολλάκις Κέβητος ἀνεμνήσθη,

καὶ ἄλλα που μυρία τοιαῦτ' ἂν εἴη. **10**

μυρία μέντοι νῆ Δία, ἔφη ὁ Σιμμίας.

οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, τὸ τοιοῦτον ἀνάμνησις τίς ἐστι; μάλιστα **73e**

μέντοι ὅταν τις τοῦτο πάθῃ περὶ ἐκεῖνα ἃ ὑπὸ χρόνου καὶ τοῦ

μὴ ἐπισκοπεῖν ἤδη ἐπελέληστο;

πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.

τί δέ; ἢ δ' ὅς· ἔστιν ἵππον γεγραμμένον ιδόντα καὶ **5**

λύραν γεγραμμένην ἀνθρώπου ἀναμνησθῆναι, καὶ Σιμμίαν

ιδόντα γεγραμμένον Κέβητος ἀναμνησθῆναι;

πάνυ γε.

οὐκοῦν καὶ Σιμμίαν ιδόντα γεγραμμένον αὐτοῦ Σιμμίου

ἀναμνησθῆναι; **10**

ἔστι μέντοι, ἔφη. **74a**

ἄρ' οὖν οὐ κατὰ πάντα ταῦτα συμβαίνει τὴν ἀνάμνησιν

εἶναι μὲν ἀφ' ὁμοίων, εἶναι δὲ καὶ ἀπὸ ἀνομοίων;

συμβαίνει.

ἀλλ' ὅταν γε ἀπὸ τῶν ὁμοίων ἀναμνησθηταί τις τι, ἄρ' **5**

οὐκ ἀναγκαῖον τόδε προσπάσχειν, ἐννοεῖν εἴτε τι ἐλλείπει

τοῦτο κατὰ τὴν ὁμοιότητα εἴτε μὴ ἐκεῖνου οὐ̃ ἀνεμνήσθη;

ἀνάγκη, ἔφη.

σκόπει δὴ, ἦ δ' ὅς, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει. φαμέν πού τι

εἶναι ἴσον, οὐ̃ ξύλον λέγω ξύλω οὐδὲ λίθον λίθω οὐδ' ἄλλο **10**

τῶν τοιούτων οὐδέν, ἀλλὰ παρὰ ταῦτα πάντα ἕτερόν τι, αὐτὸ

τὸ ἴσον· φῶμέν τι εἶναι ἢ μηδέν;

φῶμεν μέντοι νῆ Δί', ἔφη ὁ Σιμμίας, θαυμαστῶς γε. **74b**

ἦ καὶ ἐπιστάμεθα αὐτὸ ὃ ἔστιν;

πάνυ γε, ἦ δ' ὅς.

πόθεν λαβόντες αὐτοῦ τὴν ἐπιστήμην; ἄρ' οὐκ ἐξ ὧν

νυνδὴ ἐλέγομεν, ἢ ξύλα ἢ λίθους ἢ ἄλλα ἅττα ιδόντες **5**

ἴσα, ἐκ τούτων ἐκεῖνο ἐνενοήσαμεν, ἕτερον ὄν τούτων; ἢ

οὐχ ἕτερόν σοι φαίνεται; σκόπει δὲ καὶ τῆδε. ἄρ' οὐ λίθοι μὲν

ἴσοι καὶ ξύλα ἐνίοτε ταῦτά ὄντα τῶ μὲν ἴσα φαίνεται,

τῶ δ' οὐ;

πάνυ μὲν οὖν.

10

τί δέ; αὐτὰ τὰ ἴσα ἔστιν ὅτε ἄνισά σοι ἐφάνη, ἢ ἡ ἰσότης

74c

ἄνισότης;

οὐδεπώποτε γε, ὦ Σώκρατες.

οὐ ταῦτόν ἄρα ἐστίν, ἢ δ' ὅς, ταῦτά τε τὰ ἴσα καὶ αὐτὸ

τὸ ἴσον.

5

οὐδαμῶς μοι φαίνεται, ὦ Σώκρατες.

ἀλλὰ μὴν ἐκ τούτων γ', ἔφη, τῶν ἴσων, ἐτέρων ὄντων

ἐκείνου τοῦ ἴσου, ὅμως αὐτοῦ τὴν ἐπιστήμην ἐννενόηκας τε

καὶ εἴληφας;

ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις.

10

οὐκοῦν ἢ ὁμοίου ὄντος τούτοις ἢ ἀνομοίου;

πάνυ γε.

διαφέρει δέ γε, ἢ δ' ὅς, οὐδέν· ἕως ἂν ἄλλο ἰδὼν ἀπὸ

ταύτης τῆς ὀψεως ἄλλο ἐννοήσης, εἴτε ὁμοιον εἴτε ἀνόμοιον,

74d

ἀναγκαῖον, ἔφη, αὐτὸ ἀνάμνησιν γεγονέναι.

πάνυ μὲν οὔν.

τί δέ; ἢ δ' ὅς· ἢ πάσχομέν τι τοιοῦτον περὶ τὰ ἐν τοῖς

ξύλοις τε καὶ οἷς νυνδὴ ἐλέγομεν τοῖς ἴσοις; ἄρα φαίνεται

5

ἡμῖν οὕτως ἴσα εἶναι ὥσπερ αὐτὸ τὸ ὅ ἐστιν, ἢ ἐνδεῖ τι

ἐκείνου τῷ τοιοῦτον εἶναι οἷον τὸ ἴσον, ἢ οὐδέν;

καὶ πολὺ γε, ἔφη, ἐνδεῖ.

οὐκοῦν ὁμολογοῦμεν, ὅταν τίς τι ἰδὼν ἐννοήσῃ ὅτι

βούλεται μὲν τοῦτο ὃ νῦν ἐγὼ ὀρῶ εἶναι οἷον ἄλλο τι τῶν ὄντων, **10**

ἐνδεῖ δὲ καὶ οὐ δύναται τοιοῦτον εἶναι ἴσον οἷον ἐκεῖνο, ἀλλ’ **74e**

ἔστιν φαυλότερον, ἀναγκαῖόν που τὸν τοῦτο ἐννοοῦντα τυχεῖν

προειδόμενα ἐκεῖνο ᾧ φησιν αὐτὸ προσεικέναι μὲν, ἐνδεεστέρωσ δὲ

ἔχειν;

ἀνάγκη.

5

τί οὖν; τὸ τοιοῦτον πεπόνθαμεν καὶ ἡμεῖς ἢ οὐ περί τε

τὰ ἴσα καὶ αὐτὸ τὸ ἴσον;

παντάπασί γε.

ἀναγκαῖον ἄρα ἡμᾶς προειδέναι τὸ ἴσον πρὸ ἐκείνου τοῦ

χρόνου ὅτε τὸ πρῶτον ἰδόντες τὰ ἴσα ἐνενοήσαμεν ὅτι

75a

ὀρέγεται μὲν πάντα ταῦτα εἶναι οἷον τὸ ἴσον, ἔχει δὲ

ἐνδεεστέρω.

ἔστι ταῦτα.

ἀλλὰ μὴν καὶ τόδε ὁμολογοῦμεν, μὴ ἄλλοθεν αὐτὸ

5

ἐννενοηκέναι μηδὲ δυνατὸν εἶναι ἐννοῆσαι ἀλλ' ἢ ἐκ τοῦ ἰδεῖν

ἢ ἄσασθαι ἢ ἐκ τινος ἄλλης τῶν αἰσθήσεων· ταῦτὸν δὲ

πάντα ταῦτα λέγω.

ταῦτὸν γὰρ ἔστιν, ὃ Σώκρατες, πρὸς γε ὃ βούλεται

δηλῶσαι ὁ λόγος.

10

ἀλλὰ μὲν δὴ ἐκ γε τῶν αἰσθήσεων δεῖ ἐννοῆσαι ὅτι

πάντα τὰ ἐν ταῖς αἰσθήσεσιν ἐκείνου τε ὀρέγεται τοῦ ὃ

75b

ἔστιν ἴσον, καὶ αὐτοῦ ἐνδεέστερά ἐστιν· ἢ πῶς λέγομεν;

οὕτως.

πρὸ τοῦ ἄρα ἄρξασθαι ἡμᾶς ὄραν καὶ ἀκούειν καὶ τᾶλλα

αἰσθάνεσθαι τυχεῖν ἔδει που εὐληφότεας ἐπιστήμην αὐτοῦ **5**

τοῦ ἴσου ὅτι ἔστιν, εἰ ἐμέλλομεν τὰ ἐκ τῶν αἰσθήσεων

ἴσα ἐκεῖσε ἀνοίσειν, ὅτι προθυμεῖται μὲν πάντα τοιαῦτ' εἶναι οἶον

ἐκεῖνο, ἔστιν δὲ αὐτοῦ φαυλότερα.

ἀνάγκη ἐκ τῶν προειρημένων, ὧ Σώκρατες.

οὐκοῦν γενόμενοι εὐθὺς ἐωρῶμέν τε καὶ ἠκούομεν καὶ τὰς **10**

ἄλλας αἰσθήσεις εἶχομεν;

πάνυ γε.

ἔδει δέ γε, φαμέν, πρὸ τούτων τὴν τοῦ ἴσου ἐπιστήμην **75c**

εὐληθέναι;

ναί.

πρὶν γενέσθαι ἄρα, ὡς ἔοικεν, ἀνάγκη ἡμῖν αὐτὴν

εὐληθέναι.